

İNGİLİZCE ZAMANLARIN TÜRKÇE SÖZCÜK VE METİN İÇİNDE ÖRTÜK OLARAK İFADESİ ÜZERİNE BİR ÖNERİ: TÜRKÇE YÖNTEMİ

Ercan TOMAKİN*

Özet

Türkçe, dünyada en çok konuşulan diller arasında yer almaktadır ve Türkçe öğretiminin uzun bir geçmişi vardır. Günümüzde ise Türkçe öğretimi ile ilgili çalışmalar gittikçe artmaktadır ve Türkçe öğretimiyle ilgili literatür iki grup altında özetlenebilir. Bunlardan biri yabancılara Türkçe öğretimi, diğeri ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmektir. Dil öğretiminde kullanılan kaynaklar dil öğretim materyalleri arasında önemli bir yer almaktadır. Yabancılara Türkçe öğretimi ve Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konularında birçok materyal ve eser üretilmiştir. Bu eserler genellikle seviyelere göre Türkçe kitapları, CD'ler, alıştırma ve dil bilgisi kitaplarından oluşmaktadır. Bu çalışmada, bildiğimiz ve kullandığımız Türkçemizin fark edilmeyen bir yönünü materyal olarak kullanabileceğimizi göstermek amaçlanmıştır. Şöyle ki: Türkçe **dolap** yapmak, **doktora** yapmak, vd. sözcüklerin içinde İngilizce “**do**” fiili bulunmaktadır. Ayrıca **do** fiilinin Türkçe anlamı hemen o fiilinden sonra gelmektedir. Yapılan incelemede Türkçe sözcüklerin İngilizce onlarca sözcüğü kapsadığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı genel olarak İngilizce zamanları Türkçe cümle ve metin içinde ifade ederek, Türkçeye yeni bir bakış açısı getirmek ve yeni bir materyal üretmektir. Bu nedenle, öncelikle Türkçe ve İngilizcede zamanlar kısa ve betimsel olarak açıklanmıştır. İkinci olarak, bu iki dildeki zamanların örtüşme durumları açıklanmıştır. Üçüncü olarak çalışmanın yöntemi ve dayandığı mantık yöntem kısmında açıklanmıştır. Sonuç olarak, İngilizce zamanların büyük çoğunluğunun (şahıs zamirleri, isimler, yardımcı fiiller, filler) Türkçe içinde ifade edilebildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, İngilizce, Türkçe-İngilizce, zamanlar, eğitim, öğretim.

A SUGGESTION OF EXPRESSING ENGLISH TENSES IN THE TURKISH WORD AND TEXT COVERTLY: THE TURKISH METHOD

Abstract

Turkish is among the much spoken languages in the world and it has a long history of teaching. Nowadays, the studies about teaching Turkish are increasing day by day. One of these studies is teaching Turkish to the foreigners and the other is teaching Turkish as a foreign language. The materials used in foreign (language) teaching take place an important place among other tools. Many kinds of materials and works were produced about teaching Turkish to the foreigners and teaching Turkish as a foreign language. These materials and works are usually the Turkish books according to levels, CDs, exercise and grammar books. In this study it is aimed to show an unnoticed aspect of Turkish we know and use as a material. The Turkish words “**dolap** yapmak, **doktora** yapmak, etc.” include the English verb “**do**” in them. Besides, the Turkish meaning of the verb “do” comes right after it. In the analysis it was seen that the Turkish words include many English words in them. The main aim of this study is to express the English tenses in the Turkish words and texts, gain the Turkish a new point of view and produce new material. To that end, the tenses in Turkish and English are explained briefly and descriptively. Secondly, the overlapping positions of these languages are explained. Thirdly, the method and the logic on which the study based are described. Finally, it was seen that majority of the tenses (auxiliary verbs, nouns, main verbs, adjectives, adverbs and prepositions) can be expressed in the Turkish words.

Keywords: Turkish, English, Turkish-English, tenses, teaching, education.

* Yrd. Doç. Dr., Ordu Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı (Ordu),
etomakin@hotmail.com

Giriş

Türkçede ve İngilizcede zamanlar eylemin yapıldığı anı ve durumu gösteren birer dilsel öğelerdir. Türkçe ve İngilizcede zamanların bazı ortak noktaları olduğu kadar, ayrıntılarda farklılaştığı yerler bulunmaktadır. Şöyle ki: Türkçede zamanlar (haber kipleri) basit ve bileşik olarak olarak iki gruba ayrılır. Bu çalışma Türkçe haber kiplerinden basit ve bileşik zamanların İngilizce öğretiminde kullanımı ile sınırlıdır. Dilek kiplerinin basit ve bileşik zamanları çalışmamızın dışındadır.

a) Türkçe Haber Kipinde Basit Zamanlar

Belirli geçmiş zaman, bazı kaynaklarda “görülen geçmiş zaman” olarak adlandırılmakta ve işin geçmiş zamanda yapıldığını kesin olarak bildirir. Fiil köküne –dı, -di,..., -tı, -ti... zaman ekleri getirilerek yapılır. *Belirsiz geçmiş zaman* bazı kaynaklarda “öğrenilen geçmiş zaman” olarak isimlendirilir ve yapılan işin başkalarından öğrenildiği veya belirsiz olduğu izlenimi verir. Fiil köküne –mış, -miş, ... zaman eki getirilerek yapılır. *Şimdiki zaman* eylemin, işin, oluşun içinde bulunulan zamanda veya konuşma anında yapıldığını bildirir. Fiil köküne –ıyor, iyor, ... zaman eki getirilerek yapılır. *Geniş zaman* eylemin belirttiği işin her zaman, genel ve rutin olarak yapıldığını bildirir. Fiil köküne –r, -er, -ar, ...zaman eki getirilerek yapılır. Son olarak *gelecek zaman* işin veya eylemin gelecekte yapılacağını gösterir ve fiil köküne –acak, -ecek zaman ekleri alarak yapılır¹.

b) Türkçe Haber Kipinde Bileşik Zamanlar

Bileşik Zamanlar *imek* eyleminin yalın zamanlı eylemlerle birleşerek oluşturulduğu kullanım şeklidir ve üç bileşik zaman bulunur. Bunlar: *Hikaye bileşik zaman*: Yalın zamanlı bir eylemle ek eylemin –dı şeklinde ifade edildiği zamandır ve iş veya olay hikaye biçiminde anlatılır. Örnekler, geldi, gelmişti, geliyordu, gelirdi ve gelecekti. *Koşul Bileşik Zaman*: Çekimli eylemlere ek eylem –se veya –sa getirilerek yapılır ve bildirme kipinin hepsinin koşul bileşik zamanı vardır. Örnek, geldiye, gelmişse, geliyorsa, gelirse ve gelecekte. *Belirsiz Öğrenilmiş Bileşik Zaman*: belirli (görülen) geçmiş zaman hariç, çekimli eylemlere –mış, -miş,... gibi ekler getirilerek yapılır. Örnek, gelmişmişim, geziyormuşum, gezermişim ve gelecekmışim².

c) İngilizcede Zamanlar

İngilizce dilbilgisi kitapları incelendiğinde, zamanların anlatımı iki şekilde sınıflandırılabilir. Şöyle ki: Bu kitaplardan bazıları konuları kolaydan zora doğru ve betimsel olarak anlatmaktadır. Bu kitaplarda ünite sıralaması genellikle “olmak (to be)” fiiliyle başlar

¹ Emrullah İşler, “Arapça ve Türkçede Zamanlar –Karşıtsal Çözümleme”, *Nüsha*, Yıl III, S. 8, (2003), s. 55-68.

² İşler, *age.*, 2003.

ve zamanlar (present, past, perfect) şekillerde devam etmektedir³. Ayrıca, her konu betimsel anlatılırken ortalama üç-beş tane teorik kural ve iki-üç tane de *olmaz* ve *kullanılmaz* şekilde istisna verilmektedir. Bazı dilbilgisi kitapları ise İngilizce konularla ilgili kuralları ve istisnaları alfabetik sıraya göre anlatmaktadır^{4,5}.

İngilizce dilbilgisi kitaplarında zaman (tense) sayısı ortalama 12 adettir, ancak bunlara I am to go., I was to go ..., I was going to go... gibi zaman belirten yapılar genellikle dahil edilmez. Diğer taraftan bazı yazarlar da İngilizce zamanları gruplandırarak incelemektedir. Bu grupta⁶ İngilizce zamanlar üç ana grup altında özetlenmektedirler. Bunlar:

A) Past	B) Present	C) Future
1) Simple	1) Simple	1) Simple
2) Continuous	2) Continuous	2) Continuous
3) Perfect	3) Perfect	3) Perfect
4) Perfect Cont.	4) Perfect Cont.	4) Perfect Cont.

Aitken⁷ İngilizce zamanları yukarıdaki gibi Present, Past ve Future olarak üç grup altında toplamaktadır, ancak grup öğeleri biraz farklılık göstermektedir. Şöyle ki:

A Past	B) Present	C) Future
1) Past Simple	1) Present Cont.	1) Timetable Future
2) Past Continuous	2) Present Simple	2) Diary Future
3) Past Perfect	3) Present Perfect	3) Going to Future
4) Past Perfect Cont	4) Present Perfect Cont.	4) Will / Shall Future
5) Used to		5) Future Cont.
6) Was going to		6) Future Perfect
7) Future Perfect Cont.		

Aitken (a.g.e.) “used to” yapısını past tense altında işlemesine rağmen, bu yapı çoğu dilbilgisi kitaplarına göre bir kip (modal), bazılarında ise yarım kiptir (semi-modal). “Timetable future” altında gelecekte yapılacak ama geniş zamanda ifade edilen örnekler vardır: Örnek “the

³ Raymond Murphey, *English Grammar in Use*, CUP, Cambridge 1990.

⁴ Geoffrey Leech, *An A-Z of English Grammar and Usage*, Longman, Surrey 1989.

⁵ Michael Swan, *Practical English Usage*, Oxford University Press, Oxford 1995.

⁶ Tahsin Deliçay - Mehmet Erdem, “İngilizcede Zamanlar ve Arapça Karşılıkları”, *Çukurova Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 4, S.1 Ocak-Haziran, 2004, s. 193-214.

⁷ Rosemary Aitken, *Teaching Tenses*, China: Longman 1992.

bus leaves at three". Diary Future altında ise "gelecekte yapılacak ama şimdiki zamanda ifade edilen örnekler verir: Örnek: "I'm seeing him tomorrow"⁸.

Quirk ve Greenbaum'un⁹ zaman ile ilgili düşüncesi Aitken¹⁰ ile aynıdır ve İngilizcede şimdiki, geçmiş ve gelecek zamanlar vardır. McArthur'a göre ise İngilizcede biçimbilim (morphology) açısından iki tane zaman (tense) vardır; bunlar şimdiki zaman (present) veya past olmayanlar (non-past) ve geçmiş zaman (the past)¹¹. Netice olarak, geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanların temel belirleyici olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, Türkçe ve İngilizcedeki zamanların örtüşme veya örtüşmeme durumlarının bilinmesi de dil öğretimi açısından önemlidir.

I. Türkçe ve İngilizce Zamanların Örtüşmesi

Türkçe ve İngilizce iki farklı dil ailesine aittir ve her iki dilde zamanlar bulunmaktadır. Ancak bu zamanların bazılarının tam karşılığı bulunmakta, bazıları yakın anlamda ifade edilmekte bazılarının ise karşılığı hiç bulunmamaktadır. Örnek Türkçe "ben gezmişmişim, sen gezmişmişsin ..." cümlelerinin öğrenilmiş geçmiş zamanın rivayetinin İngilizce karşılığı yoktur. Zamanlarla ilgili iki dilde sorunlu olan ve çalışmanın amacına da kısaca ışık tutacak konulardan bazıları şunlardır:

Türkçe basit zamanlar içerisinde bir tane gelecek zaman vardır ve bu *-ecek, -acak* olarak ifade edilmektedir. Ancak İngilizcede gelecek zaman bir çok şekilde ifade edilmektedir. Bunlar: Kişi bir şeyi yapmaya konuşma anında karar vermişse "will" kullanır: Örnek, I will play tennis = tenis oynayacağım. Kişi bir işi önceden planlayarak yapıyorsa "to be going to" kullanılır: Örnek, I am going to play tennis. Buna ilaveten, resmi ve planlanmış bir durum *olmak* (to be) fiili kullanılarak gelecek zaman anlamında ifade edilir. Örnek, The Prime Minister is to visit London next week = Başbakan, gelecek hafta Londrayı ziyaret edecek. Ayrıca, gelecekte - yarın (tomorrow), gelecek hafta (next week, gelecek Pazar (next Sunday), vd.- yapılacak eylemler şimdiki zaman (present continuous) kullanılarak da ifade edilebilmektedir. Örnek, I am going to Ankara tomorrow = yarın ankaraya gidiyorum.

Türkçede görülen geçmiş zaman *-dı, -tı*, gibi zaman eklerini alarak oluşturulur. Örnek, "Ben okula gittim" cümlesinin İngilizce karşılığı problemlidir çünkü hem simple past tense hem de present perfect tense cümlelerin Türkçe karşılıkları *-dı, -tı*, gibi ekler kullanılarak Türkçeye çevrilir. Türkçe ve dili geçmiş zamanda yazılan cümlenin karşılığının İngilizce *simple past* veya *present perfect* olmasını belirleyen şey Türkçe cümle içinde kullanılan "zaman" kavramlarıdır. Türkçe cümlede kesin ve belirli zaman ifadesi (dün, iki saat önce, geçen

⁸ Aitken, *age.*, 1992.

⁹ Randolph Quirk - Sidney Greenbaum, *A University Grammar of English*, Longman, Essex 1988.

¹⁰ Aitken, *age.*, 1992.

¹¹ Tom McArthur, *The Oxford Companion to the English Language*, BCA, London 1992.

Cuma, vd.) varsa İngilizce karşılığı simple past, belirsiz zaman ifadesi varsa (geçenlerde, son zamanlarda, az önce, vd.) present perfect kullanılır.

Türkçe haber kiplerinden geniş zamanın hikayesi de sorunlu alanlardan biridir. Bu zamanda hem *-di* li geçmiş zaman hem de *geniş zaman eki -r* kullanılır. Örnek, gezerdim, gezerdin, gezerdi... Örnek, “Ben eskiden çok gezerdim” cümlesinin İngilizce karşılığı I used to travel a lot in the past. İngilizcede yapardım, ederdim gibi ifadelerin karşılığı *used to* kalıbıdır ve Aitken’in¹² kipi (*used to*), zaman (tense) altında sınıflaması çelişki gibi durmaktadır.

Netice olarak, Türkçe ve İngilizce zamanlar konusundaki problemler bizim amacımız dışındadır ve başka bir çalışmanın konusu olabilir. Bu çalışmanın amacı Türkçenin ve Türkçe metinlerin İngilizce zamanların öğretiminde kullanılması olduğundan, burada Türkçenin yabancı dil öğretiminde kullanılmasının tarihçesine ve çalışmamızda yeni şekilde uygulanmasına kısaca değinilecektir.

2. Türkçenin Yabancı Dil Öğretim Çalışmalarında Kullanılması

Divan-ü Lugatî't-Türk Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan Türkçe-Arapça bir sözlüktür. Kaşgarlı Mahmut bu eseri iki dilli bir sözlük şeklinde yazıp Araplara Türkçe öğretmeyi amaçlamıştır (Adıgüzel, 2010, s. 28-29, akt. Göçer ve Moğul)¹³. Kaşgarlı Mahmut, Araplara 8624 kelimenin yer aldığı bu eserini Arap alfabesiyle yazmıştır. Divan-ü Lugatî't-Türk'ün Türkçenin zenginliğini ispat eden; Araplara da Türkçeyi öğretmeyi amaçlayan üstün bir eser olarak ortaya konulması dil öğretimi ve dil şuuru açısından oldukça önemlidir.

Divan-ü Lugatî't-Türk'ten sonra Türkçenin öğretilmesi amacıyla yazılmış ikinci eser Codeks Comanicus'tur. Bu eser, hem Kıpçak Türklerine ve diğer topluluklara Kıpçak Türkçesini öğretmek hem de kıpçaklar arasında Hıristiyanlık dinini yaymak amacıyla Latin alfabesiyle 1303-1362 yılları arasında tahminen Alman ve İtalyan misyonerler tarafından yazılmış bir eserdir (Karakuş, 2006, s.20-21, akt. Göçer ve Moğul)¹⁴.

Türkçenin bilinen ilk dilbilgisi kitaplarından biri *Kitâbü'l-İdrak Li Lisanü'l Etrak* Esirü'd-din Ebu Hayyan tarafından 18 Aralık 1312 tarihinde tamamlanmıştır¹⁵; Arapça-Türkçe bir lügat olan *Kitabu Bulg atü'l-müşfak fi Lug atî't Türk ve'l-Kıfçak*, Cemalü'd-din Ebi Muhammed Abdullahî't-Türkî tarafından¹⁶; Araplara Kıpçak Türkçesi öğretmek amacıyla bir sözlük ve

¹² Aitken, *age.*, 1992.

¹³ M. Sani Adıgüzel, “Kaşgarlı Mahmut'un Türkçe Öğretim Yöntemi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 27, (2009), s. 27-35.

¹⁴ Ali Göçer - Selçuk Moğul, “Türkçenin Yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış”, *Turkish Studies, International Periodical For the languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/3, (2011), s. 798-810.

¹⁵ İdris Karakuş, *Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Türkçe Öğretimi*, TDK Yayınları, Ankara 2006.

¹⁶ Ali Fehmi Karamanlioğlu, *Kıpçak Türkçesi Grameri*, TDK Yayınları, Ankara 1994.

konuşma kılavuzu olan *Ed-Düretü'l-Mudiyye fi'l-Lügati't Türkiyye*¹⁷; Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Mısırda yazılmış, yazarı bilinmeyen bir dilbilgisi kitabı olan *El Kavani'l Külliye Li-Zabiti'l Lügati't-Türkiye*; Kıpçakça üzerine yazılmış bir dil bilgisi çalışması olan *Et-Tuhfetü'z Zekiyye Fi'l-Lügati't-Türkiyye'dir*¹⁸; ayrıca Eski Anadolu Türkçesi kapsamına girebilecek yabancılara Türkçe öğretilimiyle ilgili bilinen tek eser *Hilyet'ül-İnsan ve Heybet'ül Lisân'dır* ve Ibn ü Mühennâ Lûgati olarak da bilinir¹⁹.

Dil öğretiminde, eskiden yirminci yüzyılın başına kadar anadil kullanım yöntemlerinden biri de manzum sözlükler olmuştur. Bu sözlükler, kıta, beyit, kaside, mesnevi, vd. şekillerde yazılmıştır. İlk manzum sözlük olan *Düstûru'l Lûgat* – diğer adıyla *Kitâbu'l Halas* – Araplara Farsça öğretmek için Edip Natanzi (ölüm 1106) tarafından yazılmıştır²⁰. Ancak bu geleneğe kabul gören ilk manzum sözlüğü - *Lûgât'ı Feristeoğlu*- Abdullâtif Ibn Melek 1392 yılında yazmıştır. Manzum sözlüklerden *Tuhfe-i Remzi* 1930'a kadar okullarda ders kitabı olarak okutulmuştur²¹. Husuf Halis, manzum sözlük geleneğini Fransızca-Türkçe'ye uyarlamış ve *Miftah-ı Lisan* adlı sözlüğü 1849-50 de tamamlamıştır. 2500 sözcük ve 521 beyitten oluşan bu sözlük, aşağıda görüldüğü gibi, çeşitli konulardan bahsetmektedir.

Allah *Diyö* gökler *siyö* yer *ter komanse* ibtidâ.

(Dieu, cieux, tere, commencer)

Dâ'im *tujur* bâki *eternelen fini* bi-intihâ.

(toujours, éternel, infini).

Peygamberin adı *profet sâdik fidel* gid reh-nüma.

(prohete, fidele, guide)

Hâtif *oraklö* mu'cize *miraklö* irsâl *anvua*.

(oracle, miracle, envoi) Kırbıyık²².

Kısaca, birçok dilde manzum sözlük yazılmıştır, ancak manzum sözlükler genellikle *sözcük* anlamlarını öğretmek için yazılmıştır. Klasik İngilizce öğretiminde ise önce İngilizce sözcükler sonra da Türkçe karşılıkları tahtaya yazılmaktadır veya söylenmektedir. Örnek

¹⁷ Esra Nur Tiryaki, "Yabancılara Türkçe Öğretiminde Tarihi Bir Kaynak: "Ed-düretü'l-mudiyye fi'l-lügati't türkiyye", *Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Araştırmaları Dergisi*, 2011, 1(1).

¹⁸ Erol Barın, "Yabancılara Türkçe Öğretimi Amacıyla Yazılan 'Ecnebilere Mahsus' Alifba Kitabı Üzerine", *Türklük Bilimi Araştırmaları* S. 27, (2009), s. 121-136.

¹⁹ Fatma Açık, "Türkiyede Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu Bildirisi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Lefkoşa 2008.

²⁰ Mehmet Kırbıyık, *Yûsuf Hâlis, Miftâhu Lisan Manzum Fransızca Türkçe Sözlük*, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007.

²¹ Sait Okumuş, "Anadolu Sahasında Manzum Sözlükler ve Hevâî'nin Makbûl-i Ârif'ine Dair", *Zbornik Radova, Tuzla Üniversitesi, Felsefe Fakültesi*, Vol 32, br.9 (Borna-Hersek) Tuzla, (2008), s. 309-324.

²² Kırbıyık, *age.*, 2007.

do yapmak, *make* yapmak, *say* söylemek gibi. Yukarıdaki çalışmalardan farklı olarak ve Fransızca-Türkçe'ye benzer çalışmada, Türkçe, yabancı dil (İngilizce) öğretiminde yeni bir uygulama ile kullanılmıştır. Yeni uygulamada Türkçe sözcüklerin içine İngilizce sözcükler yerleştirilerek örtük olarak öğretilmektedir; *dolap yapmak, maket yapmak, sayı söylemek, Doğan Işılı Kilisten* duyar mı? = **Do I listen?** Başka bir ifadeyle, Türkçe sözcüklerin İngilizce onlarca sözcüğü kapsadığı yapılan incelemede görülmüştür. Bu şekilde İngilizce geniş zaman, olumlu, olumsuz ve soru cümlesi şeklinde ve bütün şahıslar kullanılarak Türkçe olarak ifade edilmiştir (Tomakin, 2014a)²³. Ayrıca, İngilizce şahıs zamirleri (subject pronouns) ve olmak (to be) fillerinin present, past ve perfect halleri Türkçe içersinde ifade edilmiştir (Tomakin, 2014b)²⁴. Buna ilaveten, İngilizce “can” kipinin Türkçe içinde ifadesi ve İngilizce öğretmenlerin ve öğrencilerin “Türkçe-İngilizce” kavramına karşı görüşleri incelenmiştir (Tomakin, 2015)²⁵.

3. Türkçe Öğretiminin Günümüzdeki Durumu

Ana dil öğretimi hariç tutulduğunda, yazında Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi ve yabancılara Türkçe öğretimi başlıkları altında ele alındığı görülmektedir. Bu ayrım çalışmamızın amacı dışında olduğundan kısaca değinilecektir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretim çalışmaları ciddi olarak 1950 yılından sonra başlamıştır. Türk dünyası ve Akraba topluluklardan 1991 yılından sonra gelen öğrencilere lisansüstü çalışmalar yaptırılmış, TÖMER ve Yunus Emre Enstitüsü kurulmuştur. Son zamanlarda ise Türkçe öğretmenliği bölümleri Türkçenin ana dil / yabancı dil olarak öğretilmesine öncelik etmektedir²⁶. TİKA bünyesinde 2000-2001 yılında dünyada 21 ülkedeki üniversitelerde Türkoloji projesi başlatılmış olup, TİKA'nın bu kurumlara kitap ve akademisyen desteği devam etmektedir²⁷. Buna ilaveten, Türkiye'deki bazı üniversitelerde Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretilmesi ile ilgili anabilim dalları açılmış, yüksek lisans ve doktora yaptırılmıştır. Bu yapılan lisansüstü çalışmaların listesi çeşitli kaynaklarda kronolojik olarak sunulmaktadır. Ayrıca, Türkçe öğretimi amacıyla üretilen kitaplar, CD'ler, kasetler, dil bilgisi kitapları listeleri ile Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretilmesinin sorunları ve öneriler belirlenmiştir²⁸.

²³ Ercan Tomakin, “Teaching English (grammar) in the Turkish Text: A Case of Simple Present Tense: Işılı **maketi iter**”, Macrothink Institute, *International Journal of Learning & Development*, Vol. 4, No.1, (2014a) s. 115-131.

²⁴ Ercan Tomakin, “Teaching English Subject Pronouns and To be Verbs in the Turkish Texts: The Turkish Method”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (1), (2014b) s. 203-228.

²⁵ Ercan Tomakin, “The Expression of ‘Can’ in Turkish Texts and Teachers’ and Students’ Views of Turkish-English”, *Anthropologist*, 21(1,2), (2015), s. 277-290.

²⁶ Göçer- Moğul, *age.*, 2011.

²⁷ Adem İşcan, “Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin Tarihçesi, (içinde) Şahin, A. (ed.) Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Pegem, 2014.

²⁸ Göçer - Moğul, *age.*, 2011.

Kısaca, Türkçe öğretiminin önemi, yabancı dil olarak Türkçe veya yabancılara Türkçe öğretimi ayrımına bakılmaksızın ülkemizi ziyaret eden turistlerin artması, ekonominin gelişmesi, orta doğuda stratejik konuma sahip olması vd. nedenlerden dolayı artmaktadır. Bizim bu çalışmamız hem Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi hem de yabancılara Türkçe öğretimi çalışmalarında kullanılabilir. Bu nedenle çalışmanın amacı İngilizce sözcükleri Türkçe içinde ifade etmeyi (Türkçeleştirmeyi) geliştirip İngilizce diğer zamanları da Türkçe metin içersinde ifade etmektir.

4. Metot

Bu çalışma nitel yaklaşım kullanılarak gerçekleştirilmiştir ve yaklaşımın amacı bulmak ve keşfetmek olarak tanımlanmaktadır²⁹. Bu tanıma uygun olarak çalışmada Türkçe sözcüklerin İngilizce sözcükleri ne derecede kapsadığı (içine aldığı) Türkçe Sözlük (2005) taranarak ortaya çıkarılmıştır. Örnek İngilizce “do” yapmak fiili, Türkçe **dolap yapmak, dolma yapmak, doktora yapmak**, vd. sözcükler içersinde dolaylı (örtük) olarak ifade edilebilmektedir³⁰. Yöntem olarak Kemmis'in³¹ örnek olay (case study) tanımı betimsel (descriptive) olarak kullanılmıştır. Buna göre örnek olay “sınırları belli bir olayın incelenmesi” olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmanın konusu da İngilizce zamanların Türkçe sözcük ve metinler içersinde ifadesi ile sınırlandırılmıştır.

5. Materyal

İngilizce cümle kurmada gerekli olan ve İngilizce şahıs zamirlerini kapsayan Türkçe sözcükler aynen kullanılmıştır: Örnek “I” şahsı yerine **Işık, Işiker, Ayla, Ayça**, vd.; “You” şahsı yerine **Yunus**, “He” yerine **Hekim** vd. Ayrıca, İngilizce olmak (am, is, are) fiillerini kapsayan Türkçe sözcükler kullanılmıştır. (Tomakin, 2014b, s.212). İkinci olarak İngilizce zamanların ifadesinde gerekli olan bazı İngilizce fiillerin birinci halleri (**maket yapmak, sayı söylemek**), ikinci halleri (**maden yaptı, camekan geldi**) ve üçüncü hallerinin (**done yaptı, tornacı yırttı**) ifade edildiği Türkçe sözcükler bulunmuştur. Sonuç olarak, İngilizce cümle kurma sıralamasına göre (Özne + Yardımcı Fiil + Esas Fiil + Nesne) Türkçe sözcükler dizilerek İngilizce zamanlar Türkçe içinde ifade edilmeye çalışılmıştır. Yer darlığı nedeniyle her zamandan olumlu, olumsuz ve soru cümlelere örnek oluşturacak bir kaç tane örnek verilmiştir. Bu çalışmada, Türkçe ve İngilizce arasında yazılış benzerliğine (**dolap yapmak = do**) öncelik verilmiş, bu benzerliğin olmadığı yerde okunuş benzerliğinden (**Ayla = I=ay**) yararlanılmıştır. En sonunda İngilizce bütün zamanların ifade edildiği bir Türkçe metin Ek-1 de verilmiştir.

²⁹ Colin Robson, *Real World Research*, Blackwell, Oxford 1995.

³⁰ Tomakin, *age.*, 2014a.

³¹ Stephen Kemmis, “The imagination of the Case and the invention of the study”, in Simons, H. (ed.), *Towards a Science of the Singular*, CARE, Occasional Publication, No 10. UEA, Norwich 1980.

6. Bulgular

Turkish-English Sentences in "To Be Present"

İşil'in **amcası anızın boyundadır.**

I am a boy.

Yusuf **arenadadır.**

Yu (you) are

Hekim **ister.**

He is.

Şirin **iskoçtur.**

Şi (she) is.

It³² **islidir.**

It is.

Veysel³³ **arenadadır.**

We (vi) are.

Deylem³⁴ **arefe günü gibi neşeli.**

They) are

Turkish-English Sentences in "To Be Past"

İşık **vasi** tayin etti.

I was.

Yusuf **veresiyeci**ydi.

You vere

Hekim **Sivastaydı.**

He was.

Şirin **vasat** bir oyuncuydu.

She was.

³² It, Türkçe konuşma dilinde köpek (hayvan) anlamında kullanılmıştır.

³³ "We" şahsı yerine yazılış benzerliği olan "Veysel (we)" veya okunuş benzerliği olan "Vildan (vi)" kullanılmıştır.

³⁴ "They" şahsı yerine "Deylem" şahsı kullanılmıştır.

It vasıtanın yanındaydı.

It was.

Vildan **veremdi.**

We were.

Deylem **veresiyeci**ydi.

They were.

Turkish-English Sentences in "To Be Perfect"

Işıl nihavent ve **bencilce** söyledi.

I have been ...

Yusuf rehaventle gıyaben konuştu.

You have been ...

Şirin **has** ve **bencil** biri.

She has been ...

Hekim **hasarı** **benden** istedi.

He has been ...

It hasta ve **benekli**ydi.

It has been ...

Vildan nihavente **benzer** şakıdı.

We have been ...

Deylem rehaveti **tibben** yok etti.

They have been...

Turkish-English Sentences in "Present Continuous Tense"

Işıl **amcasını** **doping**liyor.

I am do ing.

Yunus **arenada** **Digor**'luyla **fingirde**şiyor.

You are dig ing.

Hekim'nin iskelesi **Digor**'da **dingilliyor**.

He is dig ing.

Şirinin ismi **bu ilde** çekingenleşiyor.

She is bu ild ing.

It sosisi **burnu** ile **dingil**detiyor.

It is burn ing.

Vildan arefe günü **Kilis'ten dingilci** istiyor.

We are listen ing.

Deylem arefe günü **putu** çilingirliyor.

They are put ing.

Turkish-English Sentences in "Simple Past Tense"

Işık **ayran** içmeye koştu.

I ran.

Yusuf **putu** koydu.

You put.

Hekim **Didem**'le **notları** kargoya vermedi.

He did not go.

Şirin **nadide** blok**notunu** el**divenine** almadı.

She did not dive.

Nadide Vildan'ın **burnunu** yaktı mı?

Did we burn?

Didar **Deylem**'e **dolap** yaptı mı?

Did they do?

Turkish-English Sentences in "Past Continuous Tense"

Işıl **vasat** ve **ideal** İngilizi yordu.

I was deal ing.

Yunus veremden ve kabustan dingilliyordu.

You were bust ing.

Hekim ve Vasfi benden inginlik istiyordu.

He was bend ing.

Şirin vasıflı ve kalender Çingen istiyordu.

She was lend ing.

It havasız holda dingilliyordu.

It was hold ing.

Vecihi veresiye notayı idealce ingildemiyordu.

We were not deal ing.

Deylem vergi notuna sayı dopinglemiyordu.

They were not say ing.

Turkish-English Sentences in "Future Tense (Will)"

Işiker villada asite oturacak.

I will sit.

Yunus vilayete kaset alacak.

You will set.

Hekim tahvili noterde Harun'a satmayacak.

He will not run.

Şirin sivilceyi genotip yöntemiyle asitlemeyecek

She will not sit.

It Sevili noterin önünde burnu ile ısırmayacak.

It will not burn.

Vilayet, Vildan'a Singapur'da şarkı söyletecek mi?

Will we sing?

Villadaki Deylem karides getirecek mi?

Will they rid?

Turkish-English Sentences in “Future Tense (am, is, are to)”

Işın amip toplama maketi yapacak.

I am to make.

Yusuf arefe günü top maketi yapacak.

You are to make.

Hekim İsa'yı Tonya'da Aysel'e satacak.

He is to sell.

Şirin İslav topunu telleyecek.

She is to tell.

It israfı toptan bitecek.

It is to bite.

Arefe günü Veysi topla zibidi hareket yapacak mı?

Are we to bid?

İdare Deyimleri kartona betimleyek mi?

Are they to bet?

Turkish-English Sentences in “Future Tense (to be going to)”

İşıl'ın amcası golü İngilize topluca paketleyecek.

I am go ing to packet

Yunus ticareti gondol mitingiyle Tokyo'ya getirecek.

You are go ing to get.

Hekim istenen golleri İngiltere'ye topluca bindirecek.

He is go ing to bind.

Şirin İskoç golfçüyü dingin ve tokça afallayacak.

She is go ing to fall.

It isli gofreti puding ve rosto ile dolduracak.

It is go ing to do.

Veysel kareli anotu zangoçla devingen pistonu telleyecek.

We are not go ing to tell.

Deylem idareli monoteistle Kongo'da Çingen topu sayacak.

They are not go ing to say.

Turkish-English Sentences in "Present Perfect Tense"

İşil nihavent şarkıyı mevcut koroyla söyledi.

I have cut.

Yusuf rehavetle solda oturdu.

You have sold.

Hekim hassas notayı eğlentide söylemedi.

He has not lent.

Şirin hasletle noterde şahite bakmadı.

She has not hit.

It hasta noteri abandone etmedi.

It has not done.

Muhavere, Veysel'i madenci yaptı mı?

Have we made?

Sahavet, Deylem'i haset etti mi?

Have they set?

Turkish-English Sentences in "Present Perfect Continuous Tense"

İşık nihavent şarkıyı bence washingtonda söylemekteydi.

I have been washing.

Yunus rehavetle bencil burnunu İngilize göstermekteydi.

You have been burn ing.

Şirin hasis ve bencilce dolapları dingildetmekteydi.

She has been do ing.

Hekim has benzini eldivenli ingilize satmaktaydı.

He has been dive ing.

It hasır köşebenti sahiden flamingodan almaktaydı.

It has been hide ing.

Veysel muhavereye benzer kabustan çekingenleşiyordu.

We have been bust ing.

Deylem sahavetle Benay'a dolapları dingildetiyordu.

They have been do ing.

Turkish-English Sentences in "Past Perfect Tense"

İşiker **hademeyi madenci** yapmış.

I had made.

Yunus **haddini siyasette** aşmış.

You had set.

Şirin'in **hadisçisi tülbentliymiş.**

She had bent.

Hekim Bahadır'ı **tornavidayla** yırtmış.

He had torn.

It **sahada** kolayca **abandone** olmuş.

It had done.

Veysel **hademeyi fedayi** olarak beslemiş.

We had fed.

Deylem **sahada solda** sıfır kalmış.

They had sold.

Turkish-English Sentences in "Past Perfect Continuous Tense"

İşilay, Hâdiyi **bence** maça **dopinglemekteydi**

I had been doing.

Yunus **hadisi bencilce** ve **buyrukla mitingde** okumaktaydı.

You had been buy ing.

Hadsiz Hekim benden ideal mersingiller istemekte miydi?

Had He been deal ing?

Hademe Şirin'in Gökben'i Digor'dan Bingöl'e göndermekte miydi?

Had She been dig ing?

Sahadaki it benekli aleti dingildetmekte miydi?

Had it ben let ing?

Muhaddis Veysel tubben ve **sahiden brifing** vermekte miydi?

Had We been hide ing?

Bahadır, Deylem'i benzin dolabında ringalamakta mıydı?

Had they been do ing?

Turkish-English Sentences in Future Perfect Tense

İşlay villada nihavent şarkıyı Müfit'e uydurmuş olacak.

I will have fit.

Yunus villada rehavet ve hamasetle yaşamış olacak.

You will have set.

Hekim vilayetteki noterle rehavetle satranca oturmuş olmayacak.

He will not have sat.

Şirin vilayet notunu rehavetle tornacıda yırtmamış olacak.

She will not have torn.

It Vildan'ın banknotunu sehavete soldurmamış olacak.

It will not have sold

Sevil Veysel'in sehavetini şahitlendirmiş olacak mı?

Will we have hit?

Sivil Deylem muhaveresini Letonca vermiş olacak mı?

Will they have let?

Turkish-English Sentences in "Future Perfect Continuous Tense"

İşlay villada nihavent şarkıyı bence Harun'a İngilizce söylüyor olmuş olacak.

I will have been run ing.

Yunus villada rehavetle benzer hamaseti ingince yaşıyor olmuş olacak.

You will have been set ing.

Hekim villada noterin rehavetle bencil maketini dingildetmiyor olmuş olacak.

He will not have been make ing.

Şirin vilayette noteri rehavetle ve bencilce eldivenle pudingletiyor olmuş olacak.

She will not have been dive ing.

It Vildan'ın notunu muhaverede bencil kargoyla mitinge götürmüyor olmuş olacak

It will not have been go ing.

Sevil, Veysel'in sehavetini gıyaben ve beterce dopingliyor olmuş olacak mı?

Will we have been bet ing.

Vildan Deylem'in muhavere bendini buyrukla mitinge veriyor olmuş olacak mı?

Will they have been buy ing?

Sonuç ve Öneriler

Çalışma, İngilizce zamanları Türkçe metin içersinde örtük olarak öğretmeyi ve bu alanda yapılan çalışmalarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Yapılan incelemede İngilizce zamanlar ifade edilirken, İngilizce şahıs zamirlerinin, isimlerin, fiillerin ve yardımcı fillerin Türkçe sözcükler içersinde ifade edilebildiğini görülmektedir.

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi, bir kısım Türkçe-İngilizce cümlelerin hem İngilizce hem de Türkçe anlamları örtüşmektedir. Örnek, Ben **Ayla maket** yaparım = Ben, **Ay (I) make** yaparım. Bu şekilde örtüşen Türkçe-İngilizce cümlelerin sayısı tüm örnekler arasında yaklaşık % 20 oranındadır. Kalan % 80 Türkçe-İngilizce cümlelerin anlamları örtüşmemektedir. Örnek, **Işıl**ay **villada nihavent** şarkıyı **Müfit'e** söylemiş olacak = **I will have fit**. Anlamın örtüşmemesi bir eksiklik olarak görülmemeli çünkü Türkçe ve İngilizce iki farklı dildir. Farklı dillerdeki cümlelerin anlamlarının yazılış olarak benzememesi / örtüşmemesi normal bir dilsel olaydır. Türkçe mantıkla ve kodlayarak İngilizce öğrenenler için anlamları örtüşmeyen cümleler bile yararlı bir kodlama veya örtük öğretim olabilir.

Klasik öğretimde, yabancı dil öğrenenler yeni sözcük ve dilbilgisi kurallarının anlamlarını dilbilgisi kitaplarına ve sözlüklere bakarak veya başka şahıslara sorarak öğrenmeleri gerekir. Bu yeni yöntemde (Türkçe içine yerleştirme veya Türkçeleştirme) sözlük, kitap ve başka bir kişi/kaynak bağımlılığı ortadan kalmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde ana dil kullanımı genellikle dilbilgisi hatası ve telaffuz problemine neden olduğu için eleştirilir³⁵. Diğer taraftan anadil ile yabancı dil arasında benzerliklerin dil öğrenmeyi kolaylaştırdığı da bilinmektedir (Corder, 1978b, akt. Ellis)³⁶. Bu çalışmada Türkçemizin bugüne kadar fark edilmeyen yönü (zenginliği) ve İngilizceye benzerliği ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenle, çalışmayı destekleyen diğer kuramlar ve alanlar şunlardır:

Bilinenden Bilinmeyene Öğretim İlkesi: Bu ilke hem Eğitim Bilimlerinin genel öğretim yöntemleri hem de yabancı dil öğretim yöntemleri konusu içinde işlenmektedir. Karagöz ve Çivi'ye göre “çocuk yeni bir şeyi önceden öğrendikleriyle/bildikleriyle bağlantı kurarak daha iyi öğrenir³⁷. Bu nedenle, öğretimde önce öğrencilerin ne bildiklerinden başlanmalı, daha sonra bilinmeyenlere geçmelidir” demektedir. Türkçe bilen kişiler, Türkçeye benzeyen dilbilgisel yapılardan başlayarak İngilizce öğrenirlerse, daha kolay öğrenirler ve yabancı yapıları anlamada zorlanmazlar. Örnek, İngilizce **have got, has got** = genellikle **sahip olmak** olarak öğretilir. Konuşma ve yazı dilinde “bir kaleme sahibim” denilmez; bunun yerine “bir kalemim var” denir. Netice olarak “**have got, has got**” = “**var, vardır**” şeklinde öğretilirse ve bu yapıyı öğretirken de Türkçe “**hasta var**”, **hasar var**,...**has = var** gibi bilinenlerden yararlanılabilir. **Make = yapmak** yerine **maket yapmak** gibi.

³⁵ Rod Ellis, *Understanding Second Language Acquisition*, OUP, Oxford 1994.

³⁶ Ellis, *age*. 1994.

³⁷ Savaş Karagöz - Cuma Çivi, *Genel Öğretim Metotları*, Öz Eğitim Yayınları, Konya 1997.

Anlaşılabilir Konu İlkesi: Bu ilke de hem Eğitim Bilimlerinin genel öğretim yöntemleri hem de yabancı dil öğretim yöntemleri konusu içinde işlenmektedir. Eğitim Bilimlerinde eğitim-öğretim ilkelerinden “açıklık (ayanılık) ilkesi ile “anlaşılabilir konu” ilkesi benzer şeylerden bahsetmektedir. Karagöz ve Çivi’ye³⁸ göre “derste konuşulan bütün terim ve kelimelerin öğrenciler tarafından kolayca anlaşılacak şekilde olmalıdır”. İkinci dil edinim (second language acquisition) çalışmalarında Monitor Model altında beş tane kuramdan bahsedilmektedir ve bunlardan bir tanesi de “comprehensible input” = anlaşılabilir veri/konu ilkesidir. Bu ilkeye göre yabancı dilde öğrenilecek input (konu, veri, kelime, dilbilgisi, vd.) ne kadar anlaşılır ise öğrenme de o derecede yüksek olur³⁹. Örnek, İngilizceden yüzlerce sözcük (television, telephone, telescope, radio, vd.) Türkçeye geçmiştir ancak İngilizce yazılan ders kitaplarında bu sözcüklerin çok azına yer verilmektedir.

Anadili Kullanma İlkesi: Yabancı dil öğrenen öğrenciler tamamen yeni bir dünya ile karşılaşmaktadırlar. Bu dünyayı anlaşılır yapabilmek için yukarıda sayılan Türkçeye benzer sözcükler ve dilbilgisi yapılar kullanılarak yabancı dil öğretilir. Ancak bu benzerliklerin etkili olmadığı yerlerde İngilizce öğretmenleri ana dil kullanarak yabancı dil öğretebilir. Bu konuda Demirel⁴⁰ “başlangıçta öğrencilerin anadili kullanmalarına izin verilmeli” demektedir. Bu çalışmada ise öğretilen İngilizce sözcük ve dilbilgisel yapılar Türkçeleştirilerek anadil kullanım yoluna gidilmiştir. Bu Türkçe yöntem veya Türkçeleştirme yöntemi şarkı, türkü, tekerleme, vb. etkinliklerle daha da geliştirilebilir.

Örtük Öğretim İlkesi: Diğer sınıflamalar hariç, eğitim açık ve örtük öğretim olarak iki şekilde ele alınabilir. Öğrencilerin bir yabancı dili öğrenmelerine rağmen dilbilgisel yapıların öğrencilerden saklandığı öğretim türüne örtük öğretim denir⁴¹. Öğretmenler dilbilgisi kurallarını açık olarak anlatmaz / öğretmez. Öğrencilerin dikkati boşluk doldurmaya, cümle eşleştirmeye, vd. etkinliklere yönelirken, dilbilgisi kuralları bu etkinlikler içinde dolaylı olarak öğretilir. Bu çalışmada sadece İngilizce dilbilgisi kuralları değil, aynı zamanda İngilizce sözcüklerin Türkçe anlamları aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi örtük olarak öğretilmektedir. Ben Ayla **maketi iter** gibi yaparım = **I make it; hangarda asmak.**

Sonuç olarak, bazı İngilizce sözcükler ve İngilizce dilbilgisi yapılarının Türkçe sözcük ve metin içersinde örtük olarak ifade edilebildiği görülmektedir. Bu aynı zamanda İngilizcenin örtük olarak öğretilbileceği anlamına da gelmektedir. Bu nedenle, çalışma, bugüne kadar yapılan Türkçenin yabancı dil olarak öğretim araştırmalarına yeni bir boyut katabilir. Ayrıca, İngilizce öğrenirken kitap, sözlük ve başka kaynak bağımlılığını da kısmen ortadan kaldırmaktadır. Son olarak, Türkçe-İngilizce metinler, sadece Türkiyede değil, 200 milyonluk Türk dünyasında kullanılabilir ve yabancılara daha kolay Türkçe öğretilir.

³⁸ Karagöz – Çivi, age.,1997.

³⁹ Ellis, age. 1994.

⁴⁰ Özcan Demirel, *Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*, Ankara: Pegem A, 2004.

⁴¹ Jeremy Harmer, *Teaching and Learning Grammar*, London, Longman 1986.

BİBLİYOGRAFYA

- Açık, Fatma, “Türkiyede Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu Bildirisi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Lefkoşa 2008.
- Adıgüzel, M. Sani, “Kaşgarlı Mahmut’un Türkçe Öğretim Yöntemi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 27, (2009), s. 27-35.
- Aitken, Rosemary, *Teaching Tenses*, China: Longman 1992.
- Barın, Erol, “Yabancılara Türkçe Öğretimi Amacıyla Yazılan ‘Ecnebilere Mahsus’ Alifba Kitabı Üzerine”, *Türklük Bilimi Araştırmaları* S. 27, (2009), s. 121-136.
- Deliçay, Tahsin,- Erdem, Mehmet, “İngilizcede Zamanlar ve Arapça Karşılıkları”, *Çukurova Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 4, S.1 Ocak-Haziran, 2004, s.193-214.
- Demirel, Özcan, *Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*, Ankara: Pegem A, 2004.
- Ellis, Rod, *Understanding Second Language Acquisition*, OUP, Oxford 1994.
- Göçer, Ali, - Moğul, Selçuk, “Türkçenin Yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış”, *Turkish Studies, International Periodical For the languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/3, (2011), s.798-810.
- Harmer, Jeremy, *Teaching and Learning Grammar*, London: Longman 1986.
- İşcan, Adem, “Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin Tarihçesi”, (içinde) Şahin, A. (ed.) *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*, Pegem, 2014.
- İşler, Emrullah, “Arapça ve Türkçede Zamanlar –Karşıtsal Çözümleme”, *Nüsha*, Yıl III, Sayı 8, (2003), s. 55-68.
- Karagöz, Savaş - Çivi, Cuma, *Genel Öğretim Metotları, Öz Eğitim Yayınları*, Konya 1997.
- Karamanlıoğlu, Ali Fehmi, *Kıpçak Türkçesi Grameri*, TDK Yayınları, Ankara 1994.
- Karakuş, İdris, *Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Türkçe Öğretimi*, TDK Yayınları, Ankara 2006.
- Kemmis, Stephen, “The imagination of the Case and the invention of the study”, in Simons, H. (ed.), *Towards a Science of the Singular*, CARE, Occasional Publication, No 10. UEA, Norwich 1980.
- Leech, Geoffrey, *An A-Z of English Grammar and Usage*, Longman, Surrey 1989.
- Kırbyık, Mehmet, *Yûsuf Hâlis, Miftâhı Lisan Manzum Fransızca Türkçe Sözlük*, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007.
- McArthur, Tom, *The Oxford Companion to the English Language*, BCA, London 1992.

Murphey, Raymond, *English Grammar in Use*, CUP, Cambridge 1990.

Okumuş, Sait, “Anadolu Sahasında Manzum Sözlükler ve Hevâ'nin Makbûl-i Ârif'ine Dair”, Zbornik Radova, *Tuzla Üniversitesi, Felsefe Fakültesi*, Vol 32, br.9 (Borna-Hersek) Tuzla, (2008), s. 309-324.

Quirk, Randolph, - Greenbaum, Sidney, *A University Grammar of English*, Longman, Essex 1988.

Robson, Colin, *Real World Research*, Blackwell, Oxford 1995.

Swan, Michael, *Practical English Usage*, Oxford University Press, Oxford 1995.

Tiryaki, Esra Nur, “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Tarihi Bir Kaynak: “Ed-dürretü'l-mudiyye fi'l-lügati't türkiyye”, *Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Araştırmaları Dergisi*, 2011, 1(1).

Tomakin, Ercan “Teaching English (grammar) in the Turkish Text: A Case of Simple Present Tense: Işıl **maketi iter**”, Macrothink Institute, *International Journal of Learning & Development*, Vol. 4, No.1, (2014a) s. 115-131.

Tomakin, Ercan, “Teaching English Subject Pronouns and To be Verbs in the Turkish Texts: The Turkish Method”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (1), (2014b) s. 203-228.

Tomakin, Ercan “The Expression of ‘Can’ in Turkish Texts and Teachers’ and Students’ Views of Turkish-English”, *Anthropologist*, 21(1,2): (2015) 277-290.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, 10. Baskı, Akşam Sanaat Okulu, Ankara 2005.

EK: IŞIL ve HEKİM'in BOKS MAÇI

Işıl'ın amacı maçı doping liyor, Hekim de ismini bahiste rest leşerek ing inleştiriyor. Yunus ,
I am do ing. He is rest ing. You
Vildan ve Deylem ise arenaya onun maketini çilingir liyor. Aslında Hekim her zaman bites
We They are make ing. He bites
salonunda antrenman yapar. Kardeşi Şirin de sitesinde ona yardım eder. Maçtan önce Işıl ayran
She sit s. I ran.
içti, ancak, seyirciler bahis biletinde hekime daha şimdiden yeterli not doldurmadılar . Yani,
(they) he did not do.
Işıl geçen maçta didi şti ve monoton şekilde abandone olmadı.
I did not abandon.
Işıl vasat bir boksördü.. Hekim vasat ve ideal rakibini yumruklarıyla ding ildetiyordu.
I was. He was deal ing.
Deylem ve Veysel sinirden verem gibi maç turne salonunu ding ildetiyordu. Maç başlayınca
They We were turn ing.
Hekim hasmına soldan attığı kroşeyle onu yere yıktı. Işıl , rehavetle ringdeki köşebente yaklaştı,
He has sold. I have bent.
ancak ayağa kalkamadı. Seyirciler salonda nihavent bir sesle fedai gibi çırpındılar. Işık rehavet ve
(They) have fed. I have
bencilce maket gibi ding ildemekteyken, Hekim hasmane ve gıyaben rakibinin burnuna ringe
been make ing. He has been burn ing.
sürtmekteydi.
Sonunda Işık maçı kaybetti çünkü Hekim haddini aşarak maçı satın almıştı.
He had sat
Seyirciler bundan böyle şu kararları aldı: Işık ve bütün taraftarı villalı hakemi taputa koyacaklar.
I will put.
Işık'ın amacı gong çanıyla ve dingin bir tokatla hakemi minderde gebertecekler. Böylece
I am go ing to mind
Işık, villalı ve rehavetle yaşayan hakemin burnunu yakmış olacak.
I will have burn

